

університетах спеціальних курсів, націлених на отримання наукового ступеня бакалавра педагогіки.

В цілому, педагогічна освіта Великобританії виконує завдання, які перед нею поставлені, тому при диференційованому підході може бути використана як напрям реформування вищої педагогічної освіти України.

## ЗАРУБІЖНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ДО ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

**М. Лещенко**

*Київ, Інститут педагогіки і психології  
професійної освіти АПН України*

Важливою умовою успішної розбудови системи національної освіти в Україні є створення теоретичної бази естетичного виховання особистості. У цьому аспекті заслуговують на детальне вивчення концепції естетичного виховання у зарубіжних країнах, зокрема у Великобританії, Канаді, США. Вибір цих країн об'єктом дослідження зумовлений їхнім великим досвідом в галузі естетичного впливу на учнів.

Теорія і практика естетичного виховання у Великобританії, Канаді, США ґрунтується на давніх національних та історичних традиціях і залежить від державної політики тієї чи іншої країни в галузі освіти. В той же час простежується подібність багатьох теоретичних підходів і практичних шляхів їх реалізації, що пояснюється активним міжнародним співробітництвом в сфері естетичного виховання та виробленням єдиної концептуальної бази.

Увібравши у себе найкращі досягнення попередньої естетичної думки (Дж. Дьюї, Г. Рід, В. Лоуенефельд, А. Уайтгед, Т. Манро, Р. Арнгейм), сучасні зарубіжні концепції естетичного виховання становлять багатогранну поліфонічну структуру. Інтегруючим компонентом цих теорій є орієнтація на виховання особистості з усталеним естетичним світоглядом, в основі якого лежать загальнолюдські цінності та пріоритети.

Коло досліджуваних проблем, пов'язаних з естетичним розвитком індивідуальності, надзвичайно широке: значення естетич-

ного виховання для розвитку людського індивіда (Д.Брунер, П.Еббс, Л.Рейд, Р.Скратон); роль різних видів мистецтв у естетичному вихованні (Г.Бенток, Дж.Веллей, М.Грін, П.Еббс, М.Тіппет); взаємозв'язок естетичного виховання і творчого розвитку особистості (П.Еббс, Е.Сторр); виховання естетичних почуттів (Д.Бест, Р.Гібсон, Л.Кнайт); естетичне виховання на заняттях з мистецтвознавства, гуманітарних, природничо-математичних дисциплін (П.Брінсон, Е.Вебб, Ч.Гейтскелл, Т.Пейтмен, Ч.Пламмерідж, К.Свонвік, Т.Г'юджес); розвиток естетичного сприймання сучасних засобів масової інформації і культури (С.Вард, Р.Ватсон, Б.Шапіро); естетичне виховання обдарованих дітей (Ч.Гейтскелл, П.Еббс, Е.Сторр, Т.Г'юджес); естетичне виховання дітей з деякими відхиленнями у розвитку (Н.Кукук, А.Ріордан, Дж.Сілк, Б.Френдліч, В.Шварц).

Підготовка педагогічних кадрів ґрунтується на комплексній концептуальній структурі. Найпродуктивнішими з нових концепцій є теорії "естетичного поля", "розуміння і відчуття краси", акцентуації особистісного начала. Вони реалізуються у навчальному процесі педагогічних коледжів, мистецьких шкіл вищого рівня, науково-дослідних центрів, інститутів післядипломної підготовки.

Специфічною особливістю навчальних програм є включення до їх змісту естетичного компоненту, тобто учителі різних спеціальностей готуються до естетичного виховання.

Характерною рисою підготовки викладачів мистецтвознавчого циклу (образотворчого мистецтва, музики, хореографії, драми) є орієнтація їх на здійснення творчого принципу навчання. Введення вихованців у дивовижний світ мистецтва - першочергове завдання учителя, а здатність учнів відчувати красу виступає головним критерієм ефективності його роботи. Формування технічних навичок (вміння малювати, співати, танцювати і т.д.) не є самоціллю, а підпорядковане творчій реалізації учнів. Фахівці з художньої діяльності керують розробкою міжпредметних програм естетичного розвитку, виступають консультантами з технологій "виховання мистецтвом" під час викладання гуманітарних і природничо-математичних дисциплін.

Блок мистецтвознавчих предметів створює своєрідний світ мистецтв, розкриває естетичну парасольку над всім навчально-ви-

ховним процесом у школі. Тому майбутні учителі привчаються вдумливо інтегрувати викладання з мистецтвом. Шляхи здійснення такого підходу різні. Спільними виступають принципи інтеграції: цільовий, змістовий, креативний.

Основа на принципах гуманізму, на домінуючі загальнолюдських цінностей, науковості, творчості, зарубіжна система підготовки учителів до естетичного виховання має великі потенційні можливості, заслуговує на детальне вивчення.

## ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ З МЕНЕДЖМЕНТУ

**О. Винославська**

*Київ, Національний технічний  
університет України  
"Київський політехнічний інститут"*

Менеджмент в Україні є відносно новим, але конче необхідним напрямом підготовки фахівців для народного господарства молоді незалежної держави, яка відчуває зараз гостру нестачу високопрофесійних кадрів, що зможуть розв'язувати складні завдання управління в період переходу до ринкової економіки.

В національному технічному університеті України в 1992 році був заснований факультет менеджменту і маркетингу, на якому сьогодні готують спеціалістів для економіки України за напрямками: промисловий менеджмент, промисловий маркетинг, інформаційні системи в менеджменті. Підготовка таких фахівців передбачає наявність розвинутої матеріально-технічної бази, висококваліфікованих викладачів, а також досконалих навчальних програм.

Розвиток навчальних програм підготовки фахівців на факультеті здійснюється у трьох основних напрямках:

1. Врахування теоретичних та методологічних передумов. Для ринкової економіки Україні потрібні фахівці з новим мисленням і новим ставленням до себе і навколишнього середовища. Тому, зміст психологічної готовності до професійної діяльності підлягає ґрунтовному перегляду, оскільки нове мислення і нове ставлення неможливі без інтеріоризації таких важливих категорій як